

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1375

Vragen van het lid **Van den Hul** (PvdA) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *Noord-Koreaanse slaven die meewerken aan de bouw van Nederlandse schepen* (ingezonden 8 februari 2018).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 8 maart 2018).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat Noord-Koreaanse arbeiders werken en worden uitgebuit in de productieketens van Nederlandse schepen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 5, 6

Wat is uw reactie op de betrokkenheid van Noord-Koreaanse arbeiders in productieketens van Nederlandse bedrijven?

Gaat u in gesprek met de in het aangehaalde rapport genoemde Nederlandse bedrijven? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

Welke stappen gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat deze bedrijven de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor multinationale ondernemingen beter naleven, om zodoende de uitbuiting van Noord-Koreanen in productieketens van Nederlandse bedrijven uit te sluiten? Bent u bereid hier een termijn voor te stellen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Wat moet er naar uw idee gebeuren met de Noord-Koreanen die mee hebben gewerkt aan Nederlandse schepen? Kunt u daarbij ingaan op zowel de rol van de bedrijven in de keten als die van de Nederlandse overheid en de Europese Unie?

Bent u ervan overtuigd dat Nederlandse bedrijven in de betrokken sector uit zichzelf voldoende ondernemen om dergelijke praktijken te voorkomen? Zo ja, hoe verklaart u dat deze Noord-Koreanen meewerkten aan de Nederlandse schepen?

¹ BNR.nl Noord Koreaanse slaven gebruikt in Polen, 6 februari 2018
<https://www.bnr.nl/nieuws/internationaal/10339438/noord-koreaanse-slaven-gebruikt-in-polen>

Antwoord 2, 3, 4, 5, 6

Het kabinet verwacht van alle Nederlandse bedrijven dat zij zich houden aan de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen zoals die onder meer zijn uitgewerkt in de OESO-richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en de *UN Guiding Principles for Business and Human Rights*. Het betrachten van *due diligence* (gepaste zorgvuldigheid) door bedrijven is een kernelement van deze OESO-richtlijnen. Het is daarbij primair de verantwoordelijkheid van bedrijven om risico's op het gebied van arbeidsrechten, mensenrechten en mogelijke negatieve milieueffecten te identificeren, voorkomen of mitigeren, en rekenschap af te leggen over de wijze waarop zij met de geïdentificeerde risico's omgaan.

Op ambtelijk niveau is contact geweest met verschillende in het rapport genoemde bedrijven. Daarbij is gewezen op de verantwoordelijkheid die zij hebben ten aanzien van de arbeidsomstandigheden van werknemers op de werven. Desbetreffende bedrijven hebben aangegeven aanvullende maatregelen te treffen om het risico op misstanden verder te verkleinen. Ook de brancheorganisatie voor scheepswerven, maritieme toeleveranciers en dienstverleners spoort haar leden aan om te zorgen voor veilig en eerlijk werk.

Nederland heeft het nieuwe rapport van het LeidenAsiaCentre onder de aandacht gebracht van de Poolse autoriteiten en navraag gedaan over de specifieke problematiek, daar zij verantwoordelijk zijn voor toezicht op de naleving van de geldende regels. De Europese Commissie heeft de Poolse autoriteiten in het verleden eveneens gewezen op signalen over vermeende overtreding van EU-wetgeving. Het is aan de Europese Commissie om op de afhandeling toe te zien en zo nodig actie te ondernemen. Nederland heeft het nieuwe rapport eveneens onder de aandacht gebracht van de Europese Commissie.

De betrokkenheid van Noord-Koreaanse arbeiders in productieketens is onder het huidige sanctieregime niet verboden. Ten gevolge van de meest recente VNVR-resolutie 2397 (2017) dienen Noord-Koreaanse arbeiders uiterlijk voor eind 2019 te worden gepatriëerd. Mensenhandel en gedwongen arbeid zijn uiteraard wel in strijd met internationale regels. Personen en maatschappelijke organisaties die van mening zijn dat de OESO-richtlijnen zijn geschonden, kunnen hiervan melding doen bij het Nationaal Contactpunt. Het Nationaal Contactpunt kan, na mediatie tussen klager en beklaagde, een verklaring publiceren met zijn bevindingen.

Het kabinet zal het bedrijfsleven blijven stimuleren op een verantwoorde wijze zaken te doen, en de problematiek van Noord-Koreaanse arbeidsmigranten in internationaal verband aan de orde blijven stellen.